

POLICIJOS PAREIGŪNŲ POŽIŪRIO Į SMURTĄ PRIEŠ MOTERĮ ŠEIMOJE ANALIZĖ

Doc.dr.Laima Ruibytė

Mykolo Romerio universiteto Kauno policijos fakulteto Humanitarinių mokslų katedra
V. Putvinskio g. 70, LT –44211 Kaunas–ACP
Telefonas (8~37) 30 36 65
Elektroninis paštas l.ruibyte@kpf.mruni.lt, hmk@kpf.mruni.lt

Santrauka

Šiame darbe nagrinėjami Lietuvos policijos pareigūnų požiūrio į smurtą prieš moteris šeimoje ir pagalbą smurtą patiriančiai moteriai ypatumai. Darbe siekiama nustatyti pareigūnų nuostata į smurtą prieš moteris šeimoje; palyginti skirtingos lyties pareigūnų požiūrį į smurtą šeimoje; apibrėžti psichologines priežastis, galinčias trukdyti pareigūnams tinkamai atlikti savo pareigas smurtautojų šeimoje atžvilgiu.

Tyrimė dalyvavo 212 MRU Kauno policijos fakulteto neakivaizdinio skyriaus studentų, dirbančių policijos pareigūnų, iš jų - 95 moterys ir 117 vyrų. Buvo naudota autorių sudaryta 12 klausimų anketa, siekianti išsiaiškinti respondentų įvairaus laipsnio smurtinių veiksmų prieš moterį vertinimą, supratimą apie smurto priežastis, pareigūnų veiksmus smurtinio konflikto šeimoje metu, požiūrį į pagalbą smurtą patyrusiai moteriai.

Rezultatų analizė parodė, kad hipotezė apie galimas psichologines kliūtis, kurios pasireiškia kaip ne visai tinkama pareigūnų nuostata smurto prieš moteris šeimoje atžvilgiu, pasitvirtino. Tiesa, ši išvada galioja tik apklaustųjų vyrų atžvilgiu. Vyrų pareigūnai nepakankamai įvertina nusikaltimo sunkumą, daugiau atsakomybės už smurtą priskiria moteriai, išreiškia didesnę nenorą kištis į smurtinį konfliktą, galvodami, kad tai privatus, šeimyninis reikalas, o taip pat vengia pradėti ikiteisminį tyrimą, nes netiki jo sėkme, daugiausiai kaip priežastį nurodydami nukentėjusios neryžtingumą.

Lyginant vyrų ir moterų nuostata į nagrinėjamą reiškinį galima teigti, kad moterų nuostata yra neigiamesnė, o vyrų pakankamai prieštaringa – į kai kuriuos aspektus ambivalentiška, pvz, moters vaidmenį smurto kilime, smurto šeimoje pavojingumą ir kt.

Pagrindinės sąvokos: smurtas prieš moteris, policijos pareigūnai, lyčių stereotipai, nuostata.

ĮVADAS

Smurtas prieš moteris šeimoje, kaip ir bet koks smurtinis veiksmas yra žmogaus teisių pažeidimas, todėl tai ne asmeninis reikalas, o visuomenės ir politinė problema. Šis smurtas nėra labai akivaizdus, nes dažnai slepiamas nuo visuomenės, tačiau tikrasis smurto mastas paaiškėjo atlikus plataus masto tyrimus Europoje ir kitose šalyse (5,7,9,10,11). Iš jų matyti, skirtingose šalyse nuo 20% iki 40% moterų bent kartą gyvenime patyrė fizinę ar seksualinę prievartą. Strauss ir Gelles (1990) duomenimis fizinė prievarta naudojama tarp trečdalis sutuoktinių ar porų, panašiai B.Yegidis (1998) tyrimai atskleidė, kad 10-30% moterų patiria smurtą nuo savo sutuoktinių, iš jų 7% rimtai sužalojamos.

Lietuvoje Jungtinių Tautų remiamos kampanijos „Gyvenimas be prievartos“ rėmuose 2002 metais buvo atliktas kompleksinis tyrimas prievartai prieš moteris įvertinti. Tyrimo rezultatai parodė, kad Lietuvoje 10% moterų dažnai ir 25% retkarčiais yra patyrę fizinę prievartą, 80% - psichologinę prievartą, 17%- seksualinę prievartą šeimoje (12).

Žinant, kokios žalingos yra smurto pasekmės aukai, vaikams (2,6,8), o taip pat visuomenei, tiek moraline prasme, tiek finansiškai, smurtą šeimoje reikia įvertinti kaip ypatingai svarbią problemą, kuriai įveikti reikės daug laiko ir pastangų. Svarbu suvokti kliūtis kylančias siekiant įgyvendinti tarptautines normas dėl moterų apsaugos ir jas ištyrinėti. Viena iš tokių kliūčių mūsų nuomone gali būti nepakankamas teisėsaugos darbuotojų sąmoningumas ir informuotumas nagrinėjamu klausimu.

Pagalbos suteikimas šeimyninių konfliktų metu yra turbūt mažiausiai mėgstama policijos pareigūnų veiklos dalis. Daugelis jų tai laiko labiau socialiniu darbu, reikalaujančiu papildomo laiko, pastangų ir moralinių sąnaudų (Ainsworth, Pease, 1985). Kai kurie tyrimai (Mundy, 1997) rodo, kad policija nesuima smurtautojų ir dažnai nepanaudoja priemonių apriboti jų smurtą, nes nepakankamai įvertina smurtą prieš moteris – nežiūri į jį, kaip į sunkų nusikaltimą; nenori kištis, nes mano, kad tai privatus, šeimyninis reikalas; priekaištauja aukai, daugiau atsakomybės priskiria moteriai; netiki sėkme persekiojant nusikaltėlį (3).

Smurto aukomis tapusios moterys dažnai nepasitiki policija, bijo kviesti pareigūnus, nes jaučia, kad jie nepažiūrės į jas rimtai ar neparems. Daugelyje šalių policija vis dar yra institucija, kurioje dominuoja vyrai ir kuri nėra pakankamai jautri, sprendžiant moterų, tapusių smurto aukomis, problemas. Logar (2005) atlikusi tarptautinių nusikaltimų apžvalgos analizę teigia, kad lytinių ir smurtinių nusikaltimų aukos yra rečiau patenkintos policijos darbu nei vagysčių aukos, o su moteriškos lyties aukomis dažniausiai elgiamasi nepakankamai pagarbiai.

Reikia pažymėti, kad tyrimų, nagrinėjančių policijos pareigūnų darbo su smurtu šeimoje problemas Lietuvoje praktiškai nėra, todėl šiame darbe kėlėme tikslą išanalizuoti Lietuvos policijos pareigūnų požiūrio į smurtą prieš moteris šeimoje ir pagalbą smurtą patiriančiai moteriai ypatumus. Darbe siekėme nustatyti pareigūnų nuostatą į smurtą prieš moteris šeimoje; palyginti skirtingos lyties pareigūnų požiūrį į smurtą šeimoje; apibrėžti psichologines priežastis, galinčias trukdyti pareigūnams tinkamai atlikti savo pareigas smurtautojų šeimoje atžvilgiu.

Tyrimo kėlėme hipotezę, kad pareigūnai Lietuvoje demonstruos panašias nuostatas į smurtą prieš moteris šeimoje, kokios nurodomos užsienio literatūroje (Mundy, 1997), t.y. į tai nežiūrima, kaip į sunkų nusikaltimą, manoma, kad tai privatus reikalas, daugiau priskiriama atsakomybės moteriai, netikima sėkme persekiojant nusikaltėlį(1,3). Darėme prielaidą, kad vyrų ir moterų pareigūnų požiūris į nagrinėjamą reiškinį skirsis.

TYRIMO METODAI IR TIRIAMIEJI

Tyrimo dalyvavo 212 MRU Kauno policijos fakulteto neakivaizdinio skyriaus studentų, dirbančių policijos pareigūnų, iš jų - 95 moterys ir 117 vyrų. Moterų amžiaus vidurkis buvo 30 metų ($\pm 6,3$), darbo policijoje stažas - 8,9 metų ($\pm 5,6$), vyrų atitinkamai - 25,9m. ($\pm 4,2$) ir 5,3 m. ($\pm 4,3$).

Tyrimo tikslui įgyvendinti buvo sudaryta 12 klausimų anketa, siekianti išsiaiškinti respondentų įvairaus laipsnio smurtinių veiksnių prieš moterį vertinimą, supratimą apie smurto priežastis, pareigūnų veiksmus smurtinio konflikto šeimoje metu, požiūrį į pagalbą smurtą patyrusiai moteriai (anketą sudaryti ir tyrimus atlikti padėjo V.Velička). Anketa buvo siekiama nustatyti pagrindinius nuostatos į smurtą prieš moterį šeimoje aspektus, t.y. žinojimą apie nuostatos objektą, jausmus jo atžvilgiu ir elgesį ar pasirengimą veikti tam tikru būdu su nuostata susijusiose situacijose.

Tyrimo duomenys buvo apdoroti įprastiniais matematinės statistikos metodais (naudojant SPSS), skirtumų patikimumui nustatyti taikant χ^2 (chi kvadrato) kriterijų.

TYRIMO REZULTATAI IR ANALIZĖ

Respondentų apklausa parodė, kad daugiau kaip pusė apklaustųjų (56,4%) susiduria tarnyboje su smurtu šeimoje, kai smurtautojas yra vyras. Iš jų kiekvieną dieną – 10,9%, kelis kartus per savaitę – 23,7%, kartą per savaitę – 11,8%, kartą per mėnesį -10% pareigūnų.

Apie tiriamųjų nuostatą į nagrinėjamą reiškinį galima spręsti išanalizavus jų pačių požiūrį į agresyvius veiksmus žmonos atžvilgiu ir įvairias smurto apraiškas šeimoje. Kaip matyti iš 1 lentelės, pareigūnai mano, kad negalima suduoti antausį žmonai (97,6%) ar įsiutus mesti šlepetę į žmoną (90,1 %), net ir tuo atveju, jei ji galvoja apie kitą vyrą (94,8 %) ar elgiasi flirtuojančiai (94,3 %).

1 lentelė. Pareigūnų vyrų ir moterų požiūris į smurto prieš moteris šeimoje apraiškas

Teiginiai	Sutinku			Nesutinku			χ^2 kriterijus
	Moterys	Vyrai	Viso	Moterys	Vyrai	Viso	
1) Manau, kad galima suduoti antausį žmonai	3,2 %	1,7 %	2,4 %	96,8 %	98,3%	97,6%	p< 0,05
2) Jei žmona galvoja apie kitą vyrą, ji užsitarnavo antausio	4,2 %	6,0 %	5,2 %	95,8 %	94,0%	94,8 %	
3) Jei žmona elgiasi flirtuojančiai su kitu vyru, jai galima skelti antausį	3,2 %	7,7 %	5,7 %	96,8 %	92,3%	94,3 %	
4) Smurtą patiriančios moterys dažnai pačios išprovokuoja savo partnerius, todėl jie jas sumuša.	14,7 %	44,4%	31,1%	85,3 %	55,6%	68,9%	p< 0,001
5) Jei moterys kitaip elgtųsi, tai vyrai mažiau smurtautų	15,8 %	50,4%	34,9%	84,2 %	49,6%	65,1%	p< 0,001
6) Smurtas šeimoje jokių atveju negali būti pateisinamas	88,4 %	77,8%	82,5%	11,6%	22,2%	17,5%	p< 0,04
7) Nieko baisaus, jei įsiutęs vyras meta šlepetę į žmoną	5,3 %	13,7%	9,9 %	94,7 %	86,3%	90,1 %	p< 0,04
8) Jei smurtas būtų tikrai žiaurus, nukentėjusioji paliktų smurtautoją	71,6 %	65,0%	67,9%	28,4 %	35,0%	32,1 %	
9) Pagrindinė vyrų smurto šeimoje priežastis - alkoholis	68,4 %	78,6%	74,1%	31,6 %	21,4%	25,9%	
10) Nemanau, kad smurtas šeimoje yra didelė problema	12,6%	13,7%	13,2%	87,4%	86,3%	86,8	
11) Yra atvejų, kai smurtas pateisinamas	9,5%	25,6%	18,4%	90,5%	74,4%	81,6%	p< 0,03
12) Vyro smurtas prieš moterį turi mažai įtakos vaikams	1,1 %	3,4%	2,4%	98,9 %	96,6%	97,6%	
13) Tik silpnos moterys tampa smurto šeimoje aukomis	14,7%	21,4%	18,4%	85,3%	78,6%	81,6%	
14) Moterys pačios dažnai smurtauja prieš vyrus	23,2%	47,9%	36,8%	76,8%	52,1%	63,2%	p< 0,001
15) Smurtas šeimoje yra sunkus nusikaltimas	91,6%	69,2%	79,2%	8,4 %	30,8%	20,8%	p< 0,001
16) Smurtas šeimoje nėra prioritetinga policininko darbo kryptis	43,2 %	56,4%	50,5%	56,8%	43,6%	49,5%	p< 0,055
17) Policija neturi kištis į privatų gyvenimą	24,2 %	41,9%	34,0%	75,8%	58,1%	66,0%	p< 0,007
18) Smurtas šeimoje dažniausiai vyksta žemesnio socialinio sluoksnio ir asocialiose šeimose	51,6%	64,1%	58,5%	45,3%	33,3%	38,7%	

Tiriamieji gana vieningai išreiškė nuomonę, kad vyro smurtas prieš moterį turi didelės įtakos vaikams – 97,6%, smurtas šeimoje jokių atveju negali būti pateisinamas – 83,5%, ne tik

silpnos moterys tampa smurto šeimoje aukomis – 82,7%, smurtas šeimoje yra sunkus nusikaltimas – 74%. Atrodytų, kad daugumos tiriamųjų nuostata į smurtą prieš moteris šeimoje yra neigiama, tačiau atsakymai į kitus klausimus bei vyrų ir moterų požiūrio palyginimas leidžia išvengti šios nuostatos prieštaravimų.

Lyginant vyrų ir moterų minėtų teiginių įvertinimus (1 lentelė) matyti, kad statistiškai reikšmingai daugiau moterų negu vyrų mano, kad smurtas šeimoje jokių atvejų negali būti pateisinamas (atitinkamai 88,4 % ir 77,8%), ir smurtas šeimoje yra sunkus nusikaltimas (atitinkamai 91,6% ir 69,2%)

Apie pusę vyrų policininkų galvoja, kad moterys pačios išprovokuoja partnerius (44,4%), jei jos kitaip elgtųsi, tai vyrai mažiau smurtautų (50,4%), moterys pačios dažnai smurtauja prieš vyrus (47,9%) ir policija neturi kištis į privatų gyvenimą (41,9%) (1 lentelė). Šiuo požiūriu moterų atsakymai statistiškai reikšmingai skiriasi nuo vyrų – žymiai mažiau moterų pareigūnių sutinka su šiais teiginiais (atitinkamai – 17,7%, 15,8%, 23,2%, 24,2%).

Statistiškai reikšmingai daugiau vyrų negu moterų sutiko su teiginiu, kad kai kuriais atvejais smurtas pateisinamas (atitinkamai 25,6 % ir 9,5%) ir, kad nieko baisaus, jei įsiutęs vyras meta šlepetę į žmoną (atitinkamai 13,7% ir 5,3%).

Panašus skaičius vyrų ir moterų pareigūnų galvoja, kad, jei smurtas būtų tikrai žiaurus, nukentėjusioji paliktą smurtautoją (atitinkamai 65,0% ir 71,6%) ir smurtas šeimoje nėra prioritetinga policininko darbo kryptis (atitinkamai 56,4% ir 43,2%).

Rezultatai rodo, kad lygindami nusikaltimus pagal jų pavojingumą visuomenei (2 lentelė) daugiau respondentų labai svarbiu įvertina smurtą viešoje vietoje (78,3%) negu smurtą šeimoje (58,5%). Ir vėl šiuo požiūriu skiriasi moterų ir vyrų pareigūnų vertinimai – jie statistiškai patikimai ($p < 0,03$) skiriasi vertinant smurtą šeimoje – 69,5% moterų ir 49,6% vyrų mano, kad jie labai pavojingi visuomenei.

2 lentelė. Nusikaltimų įvertinimas pagal jų pavojingumą visuomenei.

	Labai svarbu	Svarbu	Mažiau svarbu
1) Vagystės	50,9 %	42,5 %	5,7 %
2) Smurtas viešoje vietoje	78,3 %	20,8 %	0,9 %
3) Nepadorus elgesys viešoje vietoje	20,8 %	56,1 %	23,1 %
4) Smurtas šeimoje	58,5 %	36,8 %	4,7 %

Iš 3 lentelės matyti, kokių veiksmų dažniausiai imasi pareigūnai atvykę pagal iškvietimą į šeimą, kurioje vykdomas smurtas. Pareigūnų veiksmai daugiausia apsiriboja bandymais sutaukinti konflikto dalyvius (84,0 %), tik labai nedidelė jų dalis informuoja skriaudėją, kad jis bus

nubaustas, jei smurtas tęsis toliau (9,9 %) ir niekas nepalaiko moters, patardamas jai kur kreiptis pagalbos, kokių teisinių veiksmų ji turi imtis, nepaskatina parašyti pareiškimo. Nors po to, kai buvo suteikta pagalba, situacija šeimoje domisi 71,2% atsakiusiųjų, o į klausimą, ar žino, kur galėtų kreiptis pagalbos smurtą patyrusi moteris, teigiamai atsakė 77,8%, vis dėlto galima teigti, kad be formalių smurto sustabdymo veiksmų moteris negauna jokios moralinės paramos. Tokių pareigūnų požiūrį į darbą su smurtu šeimoje iš dalies galėtų paaiškinti respondentų įsitikinimas, kad dažniausiai tokio pobūdžio bylos nepasiekia teismo dėl to, kad nukentėjusioji atsiima pareiškimą (61,3% atsakiusiųjų), ir retai (53,3%) arba nebuvo atvejų (34,4%), kad jų praktikoje buvo iškeltos bylos smurtautojui šeimoje.

3 lentelė. Pareigūnų veiksmai smurto šeimoje situacijoje

	Atsakymų skaičius (%)
1) Bandote sutaikyti konflikto dalyvius	84,0 %
2) Informuojate skriaudėją, kad jis bus nubaustas, jeigu smurtas tęsis toliau	9,9 %
3) Informuojate moterį ir vaikus, kad jie turi teisę gyventi be smurto	5,2 %
4) Paaiškinate moteriai, kokių teisinių veiksmų ji turi imtis, kad galėtų apsisaugoti nuo smurto	0,5%
5) Paremiate moterį psichologiškai, paskatinate parašyti pareiškimą, patariate, kur dar kreiptis pagalbos	0,5 %
6) Kviečiate operatyvinę grupę nusikaltimo požymiams užfiksuoti	0

Apklaustieji pareigūnai neišskiria prioritetingos pagalbos smurtą patiriančiai moteriai formos, o pažymi, kad problema turi būti sprendžiama kompleksiskai 85,4%, nors vyrų statistiškai daugiau negu moterų mano, kad moteriai turėtų padėti šeima, artimieji ir draugai (atitinkamai 10,3% ir 2,1%, skirtumas statistiškai reikšmingas, $p < 0,05$).

Dauguma pareigūnų (67,5%) sutinka, kad reikia keisti baudžiamąjį įstatymą, nes pareigūnai turi mažai galių padėti moteriai, vis tik 14,5% apklaustųjų vyrų mano, kad keisti nereikia nieko, nes tai privatus reikalas, tuo tarpu taip galvojančių pareigūnių yra 6,3% (skirtumas statistiškai reikšmingas, $p < 0,001$).

Rezultatų analizė parodė, kad mūsų hipotezė apie galimas psichologines kliūtis, kurios pasireiškia kaip ne visai tinkama pareigūnų nuostata smurto prieš moteris šeimoje atžvilgiu, pasitvirtino. Tiesa, ši išvada galioja tik apklaustųjų vyrų atžvilgiu. Kaip ir Mundy (1997) tyrime (3), vyrai pareigūnai nepakankamai įvertina nusikaltimo sunkumą, daugiau atsakomybės už smurtą

priskiria moteriai, išreiškia didesnę nenorą kištis į smurtinį konfliktą, galvodami, kad tai privatus, šeimyninis reikalas, o taip pat vengia pradėti ikiteisminį tyrimą, nes netiki jo sėkme, daugiausiai kaip priežastį nurodydami nukentėjusios neryžtingumą.

Lyginant vyrų ir moterų nuostatą į nagrinėjamą reiškinį galima teigti, kad moterų nuostata yra neigiamesnė, o vyrų pakankamai prieštaringa – į kai kuriuos aspektus ambivalentiška, pvz. moters vaidmenį smurto kilime, smurto šeimoje pavojingumą ir kt. Galima daryti prielaidą, kad nuostatos į smurtą prieš moteris skirtingumą veikia egzistuojantys visuomenėje lyčių stereotipai priskiriantys vyrui didesnės galios tarpusavio santykiuose su moterimi, o taip pat prietariai pateisinantys smurtą prieš moteris (8,10).

Analizuojant tyrimo rezultatus peršasi išvada, kad pareigūnams reikėtų suteikti daugiau žinių apie egzistuojančius stereotipus smurto šeimoje atžvilgiu, padėti juos atpažinti savy, informuoti apie galimybes padėti smurtą šeimoje patiriančiai moteriai bei skatinti tas galimybes išnaudoti. Iš kitos pusės labai svarbu suteikti daugiau teisinių galių policijos pareigūnams sprendžiant smurtinius konfliktus šeimoje, sumažinti teisinės kliūtis moters apsigynimo nuo smurtautojo procese.

IŠVADOS

1. Tyrimas parodė, kad dauguma pareigūnų supranta smurtą prieš moterį šeimoje, kaip nepateisinamą ir sunkų nusikaltimą.
2. Psichologinės kliūtys galinčios trukdyti efektyviau atlikti veiksmus smurtautojų šeimoje atžvilgiu gali būti stereotipiniai požiūriai į smurtą šeimoje, pasireiškiantys teigimu, kad moterys pačios išprovokuoja partnerius ir pačios smurtauja prieš vyrus, smurtas šeimoje yra mažiau pavojingas negu smurtas viešoje vietoje ir kad tai yra privatus reikalas, į kurį policijai nederėtų kištis.
3. Vyrų ir moterų pareigūnų nuostatos į smurtą prieš moterį šeimoje reikšmingai skiriasi - moterų nuostata yra neigiamesnė, o vyrų pakankamai prieštaringa.
4. Galima teigti, kad daugumoje atvejų be formalių smurto sustabdymo veiksmų, moteris patyrusi vyro smurtą negauna informacinės ir psichologinės paramos iš pareigūnų.

LITERATŪRA

1. Ainsworth P.B., Pease K. Police work. London: The British Psychological Society and Methuen, 1985.

2. Dutton D., Golant S. The Batterer: a Psychological Profile. New York: Basic Books, 1995.
3. Healey K., Smith Ch., O'Sullivan, CH. Batterer Intervention: Program Approaches and Criminal Justice Strategies. U.S. Department of Justice, Office of Justice Programs, National Institute of Justice, 1998.
4. Logar R. Austrijos kovos prieš smurtą šeimoje modelis. Pranešimas JTO ekspertų grupės susitikime „Smurtas prieš moteris: geros praktikos pavyzdžiai kovojant su smurtu prieš moteris ir šalinant jį“. Viena, 2005 m. gegužės 17-20d.
5. Logar R. Violence against women: history and development of new models of intervention in Europe. Conference „Responding to violence against Women. Models from the European Union“. 5-6 November 2004, University of Wisconsin.
6. Ronan G.F., Dreer L. E., Dollard K., Ronan D.W. Violent couples: Coping and communicational skills// Journal of Family Violence. 2004. Vol. 19. P. 131-137.
7. Smurtas prieš moteris ir vaikus Lietuvoje. –Vilnius: Moterų studijų centras, 1997.
8. Sonkin D.J. Domestic violence: Perpetrator assesment manual. – Sausalito, CA, 1997.
9. Straus M., GellesR., eds. Physical Violence in American Families: Risk Factors and Adaptations to Violence in 8, 145 families. New Brunswick, NJ: Transaction Publishers, 1990.
10. Žukauskienė R. Kriminalinio elgesio psichologija. Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2006.
11. Голоса молчащих. Книга о насилии по половому признаку. – Таллинн, 2004.
12. <http://www.lygus.lt/ITC/smurtas.php?id=9>

THE ANALYSIS OF POLICE OFFICERS ATTITUDE TO VIOLENCE AGAINST WOMEN IN THE FAMILY

Doc.dr.Laima Ruibytė

Mykolas Romeris University

Summary

In this paper the peculiarities of Lithuanian police officers attitude to violence against women in the family and assistance for woman experiencing violence have been analyzed. The paper aims to establish the attitude of officers to violence against women in the family; to compare attitude of different sex officers to violence in the family; to define psychological causes able to hinder officers in properly carrying their duties in respect of violators in the family.

In the research 212 MRU Kaunas Police Faculty extra mural students working as police officers out of them 95 women and 117 men participated. A questionnaire of 12 questions worked out by the authors was used aiming to elucidate the respondents' evaluation of various degree violent actions against woman, understanding about violence causes, officer actions during violent conflict in the family, attitude to assistance to woman who had experienced violence.

The result analysis indicated that hypotheses about possible psychological obstacles which manifest themselves as not quite proper officers attitude in respect of violence against women in the family has been confirmed. Really, this conclusion is valid only in respect of interrogated men. Men officers insufficiently evaluate the heaviness of the crime, attribute more responsibility for violence to woman, express bigger unwillingness to interfere into the violent conflict thinking that that is private, family affair and also avoid starting pre-court investigation, as they do not believe in its success, most often as a cause indicating the indecision of the victim.

Comparing the attitude of men and women to the analysed phenomenon one can state that women attitude is more negative, and that of men sufficiently contradictory – ambivalent in certain aspects, e.g. woman role in appearing of violence, danger of violence in the family and others. One can make a presumption that the difference of attitude on violence against women is affected by the existing in society sex stereotypes.

Keywords: *violence against women, police officers, sex stereotypes, attitude.*